

٥٣
٢٠٠٠
هـ
١٤٢٩٦
بعثت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.KEMB.IR

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ترجمہ و شرح

مکاسب ۵

شیخ انصار فاتح

شروط متعاقدين

تعليقات

حضرت آیة اللہ پایانی

محمد مسعود عباس

سر شناسه : پایانی ، احمد، شارح

عنوان و نام بدیداور: ترجمه و توضیح مکاسب / تالیف احمد پایانی؛ تصحیح و تحقیق محمد مسعود عباسی زنجانی
مشخصات نشر : قم . انتشارات دارالعلم ، ۱۳۹۲

مشخصات ظاهري : ۱۰ ج

شابک دوره ۱۵-۵ ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۴-۰۱۵ شابک ج ۵ ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۷۲-۷۲-۵

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : مندرجات ج . ۵ . شرایط بيع

موضوع: انصاری، مرتضی بن محمد امین ، ۱۲۱۴ - ۱۲۸۱ ق . المکاسب - نقد و تفسیر.

موضوع: معاملات (فقه)

موضوع: خرید و فروش (فقه)

موضوع: بيع

شناسه افروزه: عباسی زنجانی ، محمد مسعود مصحح

رده بندی کنگره: ۱۳۸۸ م ۸ الف / Bp۱۹۰/۱

رده بندی دیوبی: ۲۹۷/۳۷۲

ترجمه و شرح مکاسب (بیع) جلد ۵

مؤلف : شیخ انصاری

توضیح و تعلیق : حضرت آیت الله پایانی

ترجمه : آیت الله شیخ محمد مسعود عباسی زنجانی

ناشر / انتشارات دارالعلم

تیراژ / ۲۰۰۰ جلد

قیمت / ۱۸۵۰۰ تومان

نوبت چاپ / هفتم زمستان ۹۷ (ویرایش جدید)

قطع و صفحه / وزیری ۲۹۶ صفحه

دفتر مرکزی / قم خیابان معلم ، میدان روح الله نبش کوچه ۱۹ پلاک ۱۰

تلفن / ۹ - ۳۷۷۴۱۷۹۸ فکس / ۳۷۷۴۲۴۲۹۸

قم / خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۷ تلفن: ۳۷۸۴۲۳۸۶-۷

دفتر تهران / خیابان انقلاب، ۱۲، فروردين، ساختمان تجاری ناشران

طبقه همکف شماره ۱۸ / ۱۶ تلفن: ۰۹-۶۶۹۷۳۸۰-۹ ۰۵-۶۶۹۵۵۴۰-۶

چاپ / چاپ احسان قم، تلفن ۳۷۷۴۳۴۴۳

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است

فروش اینترنتی :

www.darolelm.com

فهرست مطالب

شروط متعاقدين

۱۳	شرط نخست از شروط متعاقدين: بلوغ و عقل
۱۵	ادله بطلان عقد کودک
۱۶	عدم دلالت روایات بر بی اعتباری گفتار کودک
۱۹	اجماع و شهرت مهم ترین دلیل بی اعتباری کلام کودک
۲۲	استدلال به اخبار مستفیض برای سلب عبارت کودک
۲۴	ظهور حدیث رفع قلم در بطلان عبارت کودک
۲۷	مراد از رفع قلم از کودک
۲۸	نافذ نبودن تصرفات کودک
۳۱	نبود تفاوت در معامله کودک میان اشیاء کم بها و پربها
۳۱	عدم جواز خرید و فروش کودک در چیزهای کم بها
۳۴	حکم وسیله بودن کودک در معامله
۳۶	تصرف در معامله کودکان معیز
۳۷	توضیح سخن کاشف الغطا
۴۱	تقد بر توضیح سخن شاگرد کاشف الغطا

۴۴	عمومیت وسیله بودن
۴۶	شرط دوم از شروط متعاقدين: قصد معنای عقد
۴۸	تحقیق قصد در فضولی و مکره
۴۹	اعتبار معین بودن مالکین
۵۶	عدم اعتبار تعیین
۶۰	فروش مال دیگری از طرف خویش
۶۳	تعیین مشتری و بایع
۶۵	تفاوت بیع و نکاح در موجب قابل و قابل موجب
۷۰	شرط سوم از شروط متعاقدين: اختیار
۷۰	ادله اشتراط «اختیار»
۷۲	قصد لفظ فقط یا لفظ و معنا با هم
۷۶	حقیقت اکراه
۷۷	ملک اکراه
۷۸	اعتبار عدم امکان رهایی در موضوع یا حکم اکراه
۸۱	اعتبار عجز از رهایی با غیر توریه
۸۳	تفاوت فرار از راه توریه با فرار از راه دیگر
۸۵	تفاوت امکان رهایی با توریه و با غیر توریه در تحقق موضوع اکراه
۸۷	تفاوت اکراه مجوز محترمات با اکراه رافع اثر معاملات
۸۸	مراد از اکراه مجوز محترمات و اکراه رافع اثر معاملات
۹۰	نسبت رفع احکام تکلیفی با وضعی
۹۳	ظهور ثمره در معامله موجود دارای اثری خاص
۹۴	اکراه بر بیع یا پرداخت مال مستحق یا غیر مستحق
۹۵	اقسام اکراه شوندگان
۱۰۰	چند فرع فقهی: اکراه بر فروش یکی از دو بنده به طور نامعین

۱۰۲	طلاق اختیاری در صورت اکراه
۱۰۵	توضیح اقسام اکراهی که به وقوع طلاق منجر می‌شود
۱۰۸	صحت عقد اکراهی با رضایت بعدی
۱۱۱	استدلال بر بطلان
۱۱۳	اشکال دلالت حدیث رفع بر بطلان
۱۲۰	سخن باقیمانده: آیا رضایت بعدی، ناقل است یا کاشف؟
شرط چهارم از شروط متعاقدين: اذن مولی به بنده	
۱۲۴	اجازه مولی پس از عقد
۱۲۵	حکم عقد بنده بدون اذن قبلی و اجازه بعدی و با نهی پیشین مالک
۱۳۰	فرع فقهی: خرید بنده، خود را از مولایش به فرمان دیگری
۱۳۴	حکم امر به بنده برای خرید خودش از وکیل مولایش
شرط پنجم از شروط متعاقدين: طرفین عقد، یا هر دو مالک باشند و یا مأذون	
۱۳۷	حقیقت بیع فضولی
۱۳۸	شمول عقد فضولی، مالک متصرفی را که در باطن راضی است
اقسام عقد فضولی	
۱۴۴	قسم اول عقد فضولی: بیع فضولی برای مالک بدون نهی پیشین مالک
۱۴۵	دلایل صحت بیع یاد شده
۱۴۷	ادله صحت عقد فضولی
۱۴۷	۱. قصہ عروءة بارقی
۱۵۰	۲. قضاوت حضرت امیر علی ^{علیہ السلام}
۱۵۵	تجیه استدلال به قضاوت حضرت امیر علی ^{علیہ السلام}
۱۵۶	اولویت صحت بیع فضولی در مقایسه با نکاح فضولی

۱۶۱	مؤیدات صحت بیع فضولی
۱۶۱	۱. روایات مضاربه
۱۶۲	۲. روایات تجارت غیر ولی با مال یتیم
۱۶۴	۳. روایت ابن اشیم
۱۶۵	۴. صحیحه حلبی
۱۶۶	۵. موئقہ عبدالله
۱۶۹	۶. روایات ازدواج بنده بدون اذن مولايش
۱۷۰	ادله بطلان بیع فضولی
۱۷۰	۱. کتاب الهی
۱۷۳	۲. سنت
۱۷۵	پاسخ از سنت
۱۸۲	۳. اجماع بر بطلان عقد فضولی
۱۸۲	۴. ادله عقلی و نقلی
۱۸۷	قسم دوم عقد فضولی: منع فضولی توسط مالک پیش از عقد فضولی
۱۸۸	ادله صحت بیع فضولی
۱۹۱	قسم سوم عقد فضولی: فضولی، مال دیگری را برای خودش بفروشد
۱۹۱	دلایل صحت بیع فضولی برای خویش
۱۹۲	دلایل بطلان فضولی برای خویش
۱۹۲	۱. اطلاق احادیث نبوی ^۹
۱۹۲	۲. نهی پیشین مالک
۱۹۳	۳. معامله حقيقة نیست
۱۹۷	۴. منافات اجازه مالک با صحت عقد
۱۹۹	اجازه مالک، عقد تازه‌ای نیست
۲۰۰	عدم مغایرت میان عقد بایع فضولی با عقد مجاز
۲۰۲	اشکال صحت خرید فضولی برای خویش با مال دیگری

۲۰۶	وجه صحت خرید فضولی برای خویش با مال دیگری
۲۰۸	به ملکیت فضولی درآمدن عوض، با اجازه مالک و دلایل آن
۲۰۹	۱. مقتضای خرید و فروش با مال دیگری
۲۱۰	۲. کفايت ماذون بودن عاقد در خرید و فروش
۲۱۱	اشکال: ۱. اذن در فروش کافی نیست
۲۱۳	۲. تنافس با حقیقت بيع
۲۱۴	علم مشتری به غاصب بودن فروشنده
۲۱۹	دو مطلب در اینجا باقی مانده
۲۱۹	۱. عدم تفاوت میان عین یا دین بودن مال دیگری
۲۲۳	سازش میان خویش و کمه دیگری
۲۲۶	مقتضای قواعد
۲۲۸	۲. عدم تفاوت در فضولی، میان بيع عقدی و معاطاتی
۲۳۳	بطلان معاطات فضولی بنابر اباحه

اجازه و رد

۲۳۵	احکام و شروط اجازه
۲۳۶	کاشف بودن اجازه و دلیل آن
۲۳۸	ادعای «امکان تقديم مسبّب بر سبب شرعی» و رد آن
۲۴۱	معنای شرط بودن اجازه
۲۴۲	۱. مضمون عقد: نقل مجرد از زمان، یا نقل از حین عقد
۲۴۷	۲. رضایت مالک به نتیجه عقد، اجازه نیست
۲۴۹	۳. مدلول عرفی عقد، ترتیب آثار از هنگام عقد نیست
۲۵۱	ترتیب آثار عقد ابتدایی، پس از اجازه
۲۵۲	صور کاشف بودن اجازه
۲۵۵	ثمرة کشف حقیقی و حکمی

۲۵۸	قانون کشف حکمی
۲۵۹	ثمرات کشف و نقل
۲۶۰	۱. از جهت نماء
۲۶۱	۲. از جهت فسخ اصیل
۲۶۲	۳. از جهت تصرف اصیل
۲۶۳	حکم تصرف اصیل بنابر نقل و کشف
۲۶۶	حکم تصرف اصیل بنابر بیان
۲۷۲	حکم تصرفات و التزامات اصیل
۲۷۳	سایر ثمرات کاشفیت و ناقلیت
۲۸۰	تبیهات کشف و نقل
۲۸۰	۱. کاشف یا ناقل بودن در حکم شرعی اجازه است
۲۸۱	۲. اشتراط صحت اجازه با لفظ دال بر آن
۲۸۲	کفایت نفس رضایت
۲۸۷	۳. عدم رد پیش از اجازه
۲۸۹	۴. اجازه به ارث نمی رسد
۲۹۱	۵. اجازه بیع است نه اجازه قبض و اقباض
۲۹۳	۶. عدم فوریت اجازه
۲۹۳	۷. حکم صحت اجازه مطابق با عقد